

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ" –

БЛАГОЕВГРАД

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

КАТЕДРА

„ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА”

Информационен пакет ECTS

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА

"ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ"

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Магистърската програма "Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение" дава възможност на педагози, завършили бакалавърска или магистърска степен в специалности „Предучилищна и начална училищна педагогика”, „Предучилищна педагогика с чужд език”, „Начална училищна педагогика с чужд език”, „Предучилищна педагогика”, „Начина училищна педагогика”, „Специална педагогика“ от професионално направление, 1.2. Педагогика, да се обучават в задочна форма на обучение, със срок от 2 семестъра.

Потребността от подготовка на висококвалифицирани специалисти за системата на педагогическата практика в детската градина и началното училище се определя от все по-нарастващата необходимост в днешното общество от ограничаване на отрицателните социални явления чрез превантивно-корекционно въздействие и психолого-педагогическа подкрепа на деца с проблемно поведение.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на магистърската програма "Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение" са разработени съобразно изискванията на Закона за висшето образование, Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища (ДВ, бр. 89 / 12.10.2004 г.) и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.).

В съответствие с чл. 10, ал. 1, т. 1 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист“ (ДВ ф. 76 от 6.08.2002 г.) обучението е с продължителност 1 година (2 семестъра) и осигурява профилиране и задълбочаване на подготовката в съответствие с придобитата специалност на образователно-квалификационна степен "бакалавър". Учебният план е с общ хорариум 315 ч. и дава общо 60 ECTS кредита, разпределени поравно за двата семестъра в съответствие с държавните изисквания.

В структурно отношение магистърската програма включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

Задължителните учебни дисциплини гарантират придобиването на задълбочена теоретична и специализирана подготовка за осъществяване на ефективна превантивна, корекционна и консултативна дейност.

Избираемите учебни дисциплини осигуряват разширяване и надграждане на теоретичната и специализираната подготовка по специалността чрез овладяване на специфични знания и компетентности.

Задължителните и избираемите учебни дисциплини са при съотношение 76%:24%.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите.

Студентите се дипломират след защита на дипломна работа, за което придобиват 15 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ

Обучението в магистърската програма има за цел да подготви специалисти с образователно-квалификационни параметри, които им дават възможност за пълноценна реализация в системата на педагогическата практика за осъществяване на ефективна превантивна и корекционна работа, ориентирана към динамичните процеси на промяна в личностното и груповото развитие и към възможностите да се влияе позитивно върху поведението на децата и техните родители.

В съответствие с чл. 9 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението в магистърската програма е насочено към профилиране и задълбочаване на професионално-педагогическата подготовка и осигурява:

Учебния план предвижда широко-профилна подготовка, включваща блоковете на общо-научна и специализирана психолого-педагогическа подготовка, технологична подготовка, приложно-практическа подготовка. Конструирването му е съобразено със следните методологични принципи: комплексност, интегрираност, системност, адаптивност, иновационно усъвършенстване и надграждане. С оглед на това учебните дисциплини, включени в модула на общо-научната и психолого-педагогическата подготовка осигуряват реализацията на следните изисквания към подготовката на бъдещия магистър /консултант-педагог/:

- научна рефлексия на етиологията на отклоненията в поведението, разглеждани от позицията на хуманистичния подход в педагогиката, не толкова като девиантни форми, колкото като сложности в развитието на детската индивидуалност.

- „въоръжаване“ с инструментариум от психо-неврологични знания и умения, необходими за преодоляване на разстройствата в детската психика и поведението

Учебните курсове, включени в технологичния модул обезпечават съобразяване и реализиране на следните изисквания към подготовката:

- осъзнаване на основните тенденции в развитието на превантивната педагогика по отношение на актуалните затруднения при обваряване на проблемното поведение на децата и учениците (деструктивно и конфликтно поведение, дезадаптивен синдром, емоционално поведенчески разстройства и разстройства в социалното функциониране);

- вникване в основните възпитателни проблеми и фактори за деформации в развитието на Аз-образа и самооценката, поражащи проблемно поведение.

Дисциплините от модула на приложно-практическата подготовка обезпечават съобразяване със следните изисквания:

- овладяване на специфични техники и методи за оценяване и диагностика в детското поведение;
- овладяване на специфични технологични модели за превенция и модифициране на неправилното поведение на децата;
- овладяване на умения за фамилна комуникация и модификация на родителското поведение;
- овладяване на умения и техники за общуване с деца с особени социалнопсихологически проблеми /деца в риск/: от малцинствен произход, от непълни семейства, от проблемни семейства и семейства в неравностойно социално положение.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ КОМПЕТЕНЦИИ КАТО СЛЕДСТВИЕ ОТ ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ

Завършилиите магистърската програма придобиват компетентности за:

- профилиране и задълбочаване на подготовката в съответствие с придобитата научна специалност от образователно квалификационната степен бакалавър;
- профилиране и задълбочаване на подготовката по педагогика на работа с трудни деца и на завършили бакалаври и магистри в други направления: специална педагогика, психология;
- работа в съвременната възпитателна среда, която предполага интегрирано педагогическо взаимодействие с деца от различни социални групи (включително малцинствени) и най-вече с деца, които демонстрират отклонения от нормалното поведение.
- А. Задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка с интердисциплинарен характер, съчетаваща знания и умения от областта на педагогиката, психологията и правото:
 - познава и владее терминологично-понятийната система на теорията и практиката на социалната превенция и познава и може да работи с нормативната база на осъществяваната в страната превантивна дейност;
 - познава педагогическите и институционални модели и стратегии за превантивна и корекционно-възпитателна дейност;
 - познава принципите на професионалната етика при работа с рискови групи;
 - познава и разпознава отклоняващото се от моралните и правните норми поведение;
 - умее да осъществява консултативна дейност на деца от 3-11 год., техните семейства и други социални групи в обществото;
 - умее да осъществява ресоциализиращи въздействия при работа с деца и възрастни.
- Б. Усвояване основите на научноизследователската и научно-приложната дейност:
 - умее самостоятелно да търси източници на информация;

- може да се ориентира самостоятелно в теоретико-приложните постижения в областта на социалната превенция, да диагностицира;
- умее да планира и провежда практико-приложна изследователска дейност в областта на превантивната и корекционно-възпитателната дейност.
- В. Развитие на способности за адаптация в условията на социални, икономически и технологични промени:
- умее да общува, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти и др.;
- може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и да внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;
- поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование;
- цени професионалното сътрудничество и взаимопомощ и може да работи в екип.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

Съдържанието на учебния план, организацията на обучението, въведената кредитна система и система по качество на образованието позволяват образователната мобилност на студентите-магистри и гарантират тяхната конкурентоспособност на пазара на специалисти в страната и успешната им професионална реализация у нас и в чужбина.

КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Студентите, успешно завършили обучението в магистърската програма по Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение, придобиват професионална квалификация „магистър-педагог - консултант”. Те са подготвени да извършват консултантска, превантивна и корекционна дейност в детските градини и училищата, със семейства, обществени институции и организации.

Магистърът по Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение има възможности за професионална реализация в следните звена и структури:

В системата на Министерство на образованието и науката:

- възпитател в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, в извънучилищни учреждения и центрове за работа с деца;
- учител в основни и средни училища при придобита бакалавърска степен по съответната специалност; детски учител в детска градина при придобита бакалавърска степен по съответната специалност;
- консултант в социално-педагогически центрове и кабинети;
- експерт и консултант в Центрове за образователни услуги, Центрове за кариерно развитие, в Бюрата по труда, в системата на продължаващото квалификационно обучение.
- В системата на Министерство на труда и социалната политика като:
- експерт в общинските комисии за закрила на детето, в отделите за закрила на детето към общинските дирекции ”Социално подпомагане”;
- обществен посредник.

Завършилият магистър има възможност:

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „доктор”.

Квалификационната характеристика на магистърската програма "Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение" с професионална квалификация „магистър консултант” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър” „магистър” и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА

"ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ"

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Превенция на проблемното поведение	4,5	1. Семейно консултиране при деца с проблемно поведение	3,0
2. Социални роли и междуличностни конфликти	4,5	2. Превенция и корекция на асоциалното поведение в начална училищна възраст	3,0
3. Организация на подкрепящата среда	4,5	3. Психометрични основи на оценяването и диагностиката на деца с проблемно поведение	3,0
4. Социално-емоционално учене	4,5	4. Интеркултурно образование и социализация в мултикултурна среда	3,0
		5. Дипломиране	15,0
Избираеми дисциплини (студентите избират четири дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	

1. Педагогически детерминанти на АЗ-образа на детето	3,0	1. Работа с деца с деструктивно поведение	3,0
2. Учителят-посредник в разрешаването на конфликти	3,0	2. Приказкотерапия за деца с проблемно поведение	3,0
3. Социално-педагогическа подкрепа на деца в риск	3,0	3. Работа с деца с хиперактивност и дефицит на вниманието	3,0
4. Позитивна психология за управление на поведението	3,0	4. Музикотерапия за деца с проблемно поведение	3,0
5. Арттерапия на проблемното поведение	3,0		
6. Кризисни интервенции при деца с проблемно поведение	3,0		
7. Интегрирано обучение на деца от различни етнически групи	3,0		
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Задължителни дисциплини за I семестър

1.ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРОБЛЕМНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Светослава Съева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс „Превенция на проблемното поведение“ е един от централните в магистърската програма „Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение“ поради факта, че в него се заложили теми, които свеждат до минимум възможностите за поява и проява на проблемно поведение в хода на онтогенезата на индивида. Осигуряването на еволюционно зададените компоненти, които предполагат удовлетворяването на т. нар. „вродени очаквания“ на детето, са предпоставка за елиминиране/значително редуциране на рисковите компоненти за проява на проблемно поведение в бъдеще.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Общи теоретични въпроси. Втори модул – Основни области на взаимодействие. Трети модул – Прилагане на добри практики за превенция на проблемно поведение при децата. Практическите занятия затвърждават и надграждат знанията по разглежданите в лекциите теми.

Технология на обучението:

Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за превенция на проблемното поведение в детска възраст. Практическите упражнения включват техники за прилагането на ефективни подходи за превенция на проблемното поведение.

Предвижда се провеждането на текущо оценяване в рамките на семестъра, както и семестриален изпит.

2.СОЦИАЛНИ РОЛИ И МЕЖДУЛИЧНОСТНИ КОНФЛИКТИ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д. п. н. София Дерменджиева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Социално-емоционално учене (SEL)“ въвежда студентите в теоретичните основи и практическите приложения на една от най-актуалните образователни парадигми, насочена към изграждане на социална и емоционална компетентност у децата. Курсът акцентира върху връзката между емоционалната грамотност, уменията за междуличностно взаимодействие и превенцията на проблемното поведение. Особено внимание се отделя на концепциите за самосъзнание, саморегулация, емпатия, социална отговорност и умения за вземане на решения. Програмата подготвя бъдещите специалисти да прилагат стратегии и техники за подкрепа на децата в развиването на умения за емоционално изразяване, справяне с конфликти, сътрудничество и изграждане на положителни взаимоотношения. Целта на дисциплината е да формира у студентите знания и практически умения за реализиране на подходи и методи за социално-емоционално учене в работата с деца с проблемно поведение, с оглед подпомагане на тяхната адаптация, социализация и личностно развитие.

3.ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОДКРЕПЯЩАТА СРЕДА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Проф. д-р Янка Стоименова,
катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината е насочен към разкриване на общотеоретичните и психологическите основи на организацията на педагогическата среда при работа с деца с проблемно поведение. Особено внимание в първия раздел е отделено на нейната структура, видовете и отражението ѝ върху процеса на обучение. Вторият раздел е посветен на възможностите за промяна и обогатяване на педагогическата среда в зависимост от прилаганите организационни форми на обучение в нея. Всеобхватността на проблема за оптималното организиране на педагогическата среда и разкриването му като многостранно единство, разглеждано от педагогически, психологически, методически аспекти, определят дисциплината като необходимост за педагозите, обучаващи се в специалността.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни принципи за организация на предметната среда в занималнята и класната стая на първи-четвърти клас. Възможности на учениците да достигнат до знанието чрез собствена активност и чрез общуване с окръжаващата ги среда. Стимулиране на детското развитие чрез максимално съобразяване с детските интереси и потребности. Послания на материалната среда към детето. Занималнята и класната стая като лаборатория и място за игра и учене. Обогатяване на материалната среда за осъществяване пълноценно педагогическо взаимодействие. Организация и използване на средата за стимулиране активността на учениците. Организиране на центрове за дейност. Организиране на подходяща среда за учене чрез игра. Характеристика на центровете за дейност при първи-четвърти клас. Занимания с различни видове материали. Практически занимания с различни видове материали. Разработване на варианти за поддръждане на центрове за дейност и работа в малки групи. Разработване на дизайни на учебна среда, като условие за учене чрез игра и преживяване. Учебната среда – сцена за на учебните преживявания. Поддръждане на центрове и подбор на материали за стимулиране на ученето. Ученикът като самостоятелен и компетентен учащ се.

Технология на обучението: Обучението по дисциплината включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи на обучение – казуси, дискусии, дебати, делови игри. Определени са точни критерии за разработване на реферати, които се представят в определен срок и след проверка се дискутира по тях.

4.СОЦИАЛНО-ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕНЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д. п. н. София Дерменджиева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Социално-емоционално учене (SEL)“ въвежда студентите в теоретичните основи и практическите приложения на една от най-актуалните образователни парадигми, насочена към изграждане на социална и емоционална компетентност у децата. Курсът акцентира върху връзката между емоционалната грамотност, уменията за междуличностно взаимодействие и превенцията на проблемното поведение. Особено внимание се отделя на концепциите за самосъзнание, саморегулация, емпатия, социална отговорност и умения за вземане на решения. Програмата подготвя бъдещите специалисти да прилагат стратегии и техники за подкрепа на децата в развиването на умения за емоционално изразяване, справяне с конфликти, сътрудничество и изграждане на положителни взаимоотношения. Целта на дисциплината е да формира у студентите знания и практически умения за реализиране на подходи и методи за социално-емоционално учене в работата с деца с проблемно поведение, с оглед подпомагане на тяхната адаптация, социализация и личностно развитие.

Избираеми дисциплини за I семестър

1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ДЕТЕРМИНАНТИ НА АЗ-ОБРАЗА НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: текущ контрол **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Биляна Йорданова,

катедра „Психология“

E-mail: b.iordanova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Педагогически детерминанти на Аз-образа на детето“ разглежда личностно-ориентираните и индивидуалните подходи към формиране на представата за себе си у децата. В рамките на курса студентите анализират компонентите на Аз-образа, както и процесите на тяхното развитие и „изкрystalизиране“. Представени са теоретични и практико-приложни модели на възпитателни и образователни програми, насочени към създаване на педагогически условия за формиране и развитие на позитивен и устойчив Аз-образ в предучилищна и начална училищна възраст.

2. УЧИТЕЛЯТ-ПОСРЕДНИК В РАЗРЕШАВАНЕТО НА КОНФЛИКТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: текущ контрол **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Красимира Марулевска,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина *Учителят – посредник в разрешаването на конфликти* е позиционирана в проблемното поле на педагогическата конфликтология като теоретико-приложно направление, което изследва същността и причините за възникване на педагогически конфликти и методите за тяхното регулиране и решаване. Целта на обучението по дисциплината е да бъдат усвоени от студентите знания за същността на методите, способите и действията за предотвратяване и решаване на конфликти в условията на педагогическото общуване, като се отчитат особеностите на училищния социум. Важна задача е формирането на умения и съответни компетентности за преодоляване на причините с конфликтногенен характер. В процеса на обучение се изпълняват специфични задачи, свързани с разкриване на теоретичните основи и приложните аспекти в такава изключително значима сфера, каквато са конфликтите в отношенията между субектите в учебно-възпитателния процес. Важно място в процеса на обучение има формирането на умения за създаване на благоприятен морално-психологически климат в педагогическата среда, овладяване на методика на индивидуалното консултиране с отчитане на личностния компонент в конфликтни ситуации.

3.СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ПОДКРЕПА НА ДЕЦА В РИСК

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: текущ контрол Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Юлиана Ковачка,
катедра „Социална педагогика”

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Целта на конкретната учебна дисциплина е опознаването на различните групи деца в риск и конкретизирането на социално-педагогическите аспекти на работата с тях. Изучават се формите и услугите за социално-педагогическа подкрепа на деца в риск.

Съдържание на учебната дисциплина:

Диференциране на деца в потенциален и фактически риск. Деца жертви на тормоз и насилие. Надарени деца. Безнадзорни и безпризорни лица. Деца в риск от отпадане от образователната система. Форми на социално-педагогическа подкрепа (институционална и в семейна среда) на деца в риск. Деца с противообществени прояви. Механизми за работа с рискови групи деца.

Технология на обучението:

Обучението включва лекции. В края на семестъра студентите завършват с изпит.

4.ПОЗИТИВНА ПСИХОЛОГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПОВЕДЕНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Гл. ас. д-р Симона Николова,

катедра „Психология”

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Позитивна психология за управление на поведението“ е насочена към изучаване и прилагане на принципите на позитивната психология за оптимизиране на индивидуалното и груповото поведение в личен и професионален контекст. Курсът разглежда концепции като благополучие, емоционална интелигентност, мотивация, психологическа устойчивост и ефективни междуличностни взаимодействия. Програмата се основава на изследванията на позитивната психология, включително подходите на Мартин Селигман, фокусира се върху изграждането на емоционални и социални умения у децата, както и превенция на проблемно поведение чрез създаване на подкрепяща и мотивираща среда.

Целта на дисциплината е да предостави на студентите теоретични знания и практически умения в областта на позитивната психология и тяхното приложение в педагогическото взаимодействие. Да развие умения за управление на проблемно поведение при деца чрез позитивни стратегии. Да насърчи изграждането на подкрепяща и мотивираща среда за децата. Курсът цели да развие компетенции за насърчаване на позитивно мислене, емоционална устойчивост и конструктивни междуличностни отношения и тяхното приложение при работата с деца с проблемно поведение. Дисциплината е подходяща за студенти и професионалисти в областите на психологията, образованието, управлението и специалисти работещи с деца.

5. АРТТЕРАПИЯ НА ПРОБЛЕМНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: текущ контрол **Вид на изпита:** писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: Проф. д-р Гергана Дянкова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да разшири придобити по-рано психологически познания по отношение на прилагането им в процеса на консултативната практика. Запознаване на студентите със спецификата и технологията на игро- и арттерапията като диагностичен и коригиращ инструмент в дейността на педагога.

Съдържание на учебната дисциплина: Арттерапия: смисъл и възможности при работа с проблемни деца. Основни видове и форми на игротерапия. Основни етапи на програмата за психокорекция на трудностите в общуването у децата в предучилищна възраст. Корекция на личностни нарушения в предучилищна възраст. Корекция на нарушенията в училищна възраст. Корекция на срамежливост, тревожност и страхови

състояния и неврози. Корекционна работа с агресивни деца. Техники за снемане на напрежението и редуциране на гнева. Видове арттерапия. Игра и рисунка - основни комуникативни средства на детето. Арт-терапия и терапия чрез рисунка. Диагностични възможности на детската рисунка. Имаготерапия, куклотерапия и драматерапия в условията на детската градина.

6.КРИЗИСНИ ИНТЕРВЕНЦИИ ПРИ ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Гл. ас. д-р Симона Николова,
катедра „Психология”

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Кризисни интервенции при деца с проблемно поведение“ е насочена към изучаване на причините и проявите на кризисните състояния при деца с проблемно поведение. Фокусът се поставя върху идентифициране и разбиране на спецификите на проблемното поведение и прилагане на ефективни стратегии за кризисна интервенция.

Целта на дисциплината е да предостави на студентите теоретични знания и практически умения за овладяване на техники за кризисна интервенция, насочени към деескалация и подкрепа, развиване на умения за превенция чрез създаване на подкрепяща среда, формиране на компетентности за сътрудничество с родители, педагози и други специалисти при кризисни ситуации. Набляга се на етичните аспекти и мултидисциплинарния подход в интервенциите, като цели подготовка на специалисти, способни да реагират адекватно и ефективно в сложни ситуации.

7.ИНТЕГРИРАНО ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦА ОТ РАЗЛИЧНИ ЕТНИЧЕСКИ ГРУПИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Проф. д-р Гергана Дянкова,
катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Успешната образователна интеграция на децата от малцинствените етнокултурни групи зависи от компетентността на учителите да осигуряват и осъществяват ефективна обща и допълнителна подкрепа за тяхното личностно развитие и образователен напредък. Основната цел на обучението по учебната дисциплина е

овладяване на знания за особеностите в процеса на образователно включване на децата и учениците от малцинствените етнически групи и формирането на умения за прилагане на адекватни педагогически стратегии при работа в културно хетерогенна среда. В учебното съдържание се проблематизират различни аспекти на образователната интеграция, изясняват се спецификите и проблемите в процеса на образователно включване на децата и учениците с малцинствен етнокултурен произход, извеждат се основните направления в работата на педагога за осигуряване на подкрепа в процеса на тяхното образователно включване и адаптация, предлагат се апробирани модели и стратегии за работа в мултикултурна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Концептуални и нормативни основи на приобщаването и интеграцията в българското образование; Приобщаващо образование и образователно включване; Вариации на етнокултурното разнообразие в образователната среда; Общи и специфични проблеми в образователната интеграция на децата и учениците с малцинствен етнокултурен произход; Етнокултурни фактори и специфики в процеса на образователно включване; Етноцентризмът в образователното съдържание; Интеркултурната компетентност на учителя като предпоставка за ефективно педагогическо взаимодействие в културно хетерогенна среда; Основни направления на работата за осигуряване на подкрепа в процеса на образователна интеграция на децата и учениците от малцинствените етнокултурни групи; Индивидуализация и диференциация на педагогическото взаимодействие в условия на етнокултурна хетерогенност; Етнокултурно различие и обучение в билингвална среда; Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда; Мениджмънт на интеркултурните конфликти в мултикултурната класна стая; Учителят като интеркултурен медиатор; Модели на ефективно взаимодействие със семейството и общността в аспекта на образователната интеграция.

Задължителни дисциплини за II семестър

1.СЕМЕЙНО КОНСУЛТИРАНЕ ПРИ ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0 пр. упр.

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Снежана Попова,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Семейното консултиране при деца с проблемно поведение е относително самостоятелно научно направление и клон на педагогическата наука, който има свой специфичен научен статут. Като учебна дисциплина тя заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност,

адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на семейното консултиране, Специфика на консултативния процес в семейна среда, Консултативни умения, Основни подходи в семейното консултиране, Специфика на консултирането в детството и юношеството, Основни области на семейното консултиране, Същност и специфика на позитивно ориентираната семейна терапия, Основни модели на семейно консултиране при деца с проблемно поведение

2.ПРЕВЕНЦИЯ И КОРЕКЦИЯ НА АСОЦИАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ В НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Снежана Попова,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на студентите за справяне с многообразните професионални задачи. Основната идея е обучението по тази фундаментална за студентите учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизираният се свят – типични, проблемни, критични. При изпълнението на професионалните си роли педагозите ежедневно се сблъскват с найразнообразни предизвикателства и с необходимостта бързо, точно и адекватно да се справят с тях. Затова основната цел на обучението по дисциплината не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност.

Съдържание на учебната дисциплина: Превенцията на асоциалното детско поведение: актуални проблеми и предизвикателства. Възпитанието като рисков фактор за развитие на агресивни и деструктивни модели на поведение. Същност и специфика на превенцията и педагогическата намеса при асоциално детско поведение. Превенцията: функционално предназначение, особености и етапи. Основни модели за превенция. Визията за ефективността на превенцията: фокусът върху възпитанието. Семейното възпитание като рисков и защитен фактор за предпазване от асоциални поведенчески прояви на децата в начална училищна възраст. Взаимодействие между семейните конфликти, възпитанието и асоциалното детско поведение. Свръхконтролът във възпитанието и неговото негативно въздействие върху подрастващите. Ролята на училищното възпитание за превенция на детското асоциално

поведение. Деструктивното поведение в училищната среда. Реакциите на учителите при асоциално поведение на учениците. Възпитателните интеракции в училищната среда и развитието на социалната компетентност на учениците.

3.ПСИХОМЕТРИЧНИ ОСНОВИ НА ОЦЕНЯВАНЕТО И ДИАГНОСТИКАТА НА ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Даниела Боцева,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: daniela_botseva@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Психометрични основи на оценяването и диагностиката на деца с проблемно поведение“ разглежда детето като активно участващо в своето собствено развитие. Психологическата диагностика заема важно място в системата на педагогическите науки. Осъществяването на необходимата превантивна и корекционно-възпитателна дейност обособяват необходимостта от познаването на основните възрастови и индивидуални особености на развитие на личността. Курсът има за цел студентите да се запознаят със същността на диагностиката, с видовете изследвания и методи за изследване, както и да развият първоначални умения за прилагането на практически методи за психо-диагностика в структурата на изследователския процес при диагностицирането на деца с проблемно поведение.

Съдържание на учебната дисциплина: Въз основа на изясняването на същността на психометрията в диагностичния процес, се въвеждат основните понятия за детското дисфункционално поведение, както и типологията на децата с девиантно поведение. Организацията и провеждането на изследвания се представя въз основа на структурата на диагностичния процес и функциите на измерването, съобразени със същността и особеностите на диагностичните процедури. Подробно се разглеждат видовете диагностични методи – експериментални, психометрични, социално-психологически и групови, както и изискванията за тяхното приложение. Развитието на практически умения за регистрация на данните и обработка на резултатите позволяват изработването на психолого-педагогическа характеристика.

4.ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ И СОЦИАЛИЗАЦИЯ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Проф. д-р Гертана Дянкова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Курсът е един от първите опити за алтернативно търсене на решения за межкултурно образование на университетско ниво и в частност при подготовката на магистри. Лекционният курс включва знания за философията, предмета, целите и задачите на межкултурното образование. Изяснява терминологичния апарат, с който си служи дисциплината. В учебното съдържание се проблематизират проблемите на межкултурното образование и педагогика. Дискутират се различни теории за културата и етносите и се търси връзката между тях. Разглеждат се психологическите аспекти на межкултурните взаимодействия. Предлага се информация за интеркултурността – същност, културни недоразумения и конфликти, фактори за ефективни межкултурни взаимодействия; модели за оценка потребностите на учениците и проблемите на различията; Упражненията целят да се приложи на практика наученото от лекционния курс, като студентите се включват в решаването на научно-изследователски задачи.

Съдържание на учебната дисциплина: Тезаурус на основните понятия. Измерения на културата. Отношения между културите. Етносите. Психологически аспекти на отношенията между културите и етносите. Същност на межкултурното образование. Учебно съдържание и принципи на подбор на учебното съдържание. Борба с проявите на нетолерантност и дискриминация. Межкултурно образование и миграция. Интеркултурна педагогика. Документи за образованието на малцинствата. Етнорелигиозна структура на населението в България.

Избираеми дисциплини за II семестър

1. РАБОТА С ДЕЦА С ДЕСТРУКТИВНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Даниела Боцева,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: daniela_botseva@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Работа с деца с деструктивно поведение“ въвежда в тематиката на деструктивното поведение на децата. Курсът има за цел студентите да умеят да се ориентират в спецификата и детерминантите на агресивното поведение. Усвояването на стратегии за анализ и оценка на факторите за агресивно поведение, както и овладяването на техники за корекция, ще позволи изграждането на умения за превенция и профилактика.

Съдържание на учебната дисциплина: Въз основа изясняването на онтогенетичните аспекти на видовете агресия се акцентира върху спецификата на детската агресивност. Разглеждат се факторите за деструктивно поведение, методите за изследване на междуличностните отношения, както и управлението на конфликтите в педагогическия процес. Запознаването с програми за контрол и превенция на гнева прави възможно организацията на пространствената среда чрез ограничаване на неконструктивните конфликти. Акцентира се върху овладяването на медиаторска функция чрез формиране на умения за ефективно поведение в конфликтна ситуация и конструктивно разрешаване на конфликти.

2.ПРИКАЗКОТЕРАПИЯ ЗА ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Ива Стаменова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: ivona07@swu.bg

Анотация: Потребността от подготовка на висококвалифицирани специалисти за системата на педагогическата практика в детската градина и началното училище се определя от все по-нарастващата необходимост в днешното общество от ограничаване на отрицателните социални явления чрез превантивно-корекционно въздействие и психолого-педагогическа подкрепа на деца с проблемно поведение.

Обучението в магистърската програма има за цел да подготви специалисти с образователно-квалификационни параметри, които им дават възможност за пълноценна реализация в системата на педагогическата практика за осъществяване на ефективна превантивна и корекционна работа, ориентирана към динамичните процеси на промяна в личностното и груповото развитие и към възможностите да се влияе позитивно върху поведението на децата и техните родители.

3.РАБОТА С ДЕЦА С ХИПЕРАКТИВНОСТ И ДЕФИЦИТ НА ВНИМАНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор: Доц. д-р Даниела Боцева,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: daniela_botseva@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Работа с деца със синдром на хиперактивност и дефицит на вниманието“ разглежда теоретико-приложните аспекти на образованието на деца със синдром на ХАДВ. Представят се основни форми и модели на обучението на тези деца въз основа на актуалните образователни тенденции. Курсът има за цел студентите да формират умения за педагогическо взаимодействие в общата образователна среда чрез изграждането на теоретико-практически модели за обучение на деца със синдром на хиперактивност и дефицит на вниманието.

Съдържание на учебната дисциплина: Въз основа на изясняването на основни понятия и терминологични разногласия, се въвеждат основните форми на обучение на децата със синдром на хиперактивност и дефицит на вниманието. Чрез запознаването с етиологичната класификация, както и със специфичните симптоми и класификации, студентите придобиват професионални компетентности по въпросите, свързани с индивидуалните и специфични възможности за обучение и развитие на децата със синдром на хиперактивност и дефицит на вниманието. Прилагането на поведенчески модифициращи програми, терапии, тренинги и игрови техники позволява интегрирането на стратегии за образователна подготовка, насочена към ефективност в обучение на деца със синдром на хиперактивност в условията на общата образователна среда.

4.МУЗИКОТЕРАПИЯ ЗА ДЕЦА С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: Гл. ас. д-р Василена Спасова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vas.spasova12@swu.bg

Анотация: В съвременната образователна и социална среда се наблюдава значително увеличаване на случаите на деца с поведенчески затруднения. Наред с класически прояви като хиперактивност, импулсивност и агресивност, все по-често се срещат тревожност, оттегленост, нисък самоконтрол, трудности в междуличностното общуване и липса на емпатия. Много от тези затруднения не са клинични диагнози, но оказват осезаемо въздействие върху адаптацията на детето в учебната среда и върху общото му психоемоционално развитие. Нерядко те се превръщат в бариера за ефективното учене, създаване на приятелства и изграждане на позитивна самооценка. Пред учителя стои все по-сложната задача да различава кога едно поведение е симптом на по-дълбок вътрешен конфликт, кога е резултат от външна социална нестабилност и кога изисква професионална намеса от психолог, логопед или терапевт.

Курсът „Музикотерапия за деца с проблемно поведение“ представя интердисциплинарен поглед към възможностите за прилагане на музикално-терапевтични дейности в педагогическата практика с деца от предучилищна и начална училищна възраст, проявяващи различни форми на поведенчески затруднения. Обучението е ориентирано към учители, възпитатели, специални педагози, социални работници и други специалисти, които не са професионални музиканти или терапевти,

но работят в образователна или социална среда с деца със затруднения в поведението, комуникацията и адаптацията.

ДОЦ. Д-Р ВАЛЕНТИНА ЧИЛЕВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“